

@zwnne

AVG & UAVG: inleiding, toepassing en werking van de privacywet

G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE | Den Haag 29 november 2023

1

vandaag

de context

- privacy en de privacywet

de spelers

- de betrokkene
- de verwerkingsverantwoordelijke
- de bewerker of verwerker
- de autoriteit persoonsgegevens
- de functionaris gegevensbescherming

het speelveld

- de verwerking persoonsgegevens en het bestand
- persoonlijk of huishoudelijke doeleinden
- territoriale werking

en de spelregels

- verwerkingsgrondslagen
- doelbinding en bewaren
- bijzondere gegevens en bsn
- informatieplichten
- datalekken (als het lukt)

2

privacy en de privacywet

CONTEXT

3

omnibus-wetgeving
met grote
reikwijdte, in een
nogal *dynamische*
context

het juridisch
antwoord daarop:
open begrippen en
vage normen

want dat is
toekomst-bestendig
en flexibel

maar (vooral nog)
erg *weinig*
rechtspraak

en dus nog veel
onopgehelderde
begrippen en
rechtsonzekerheid

en een (soms) grote
rol voor (soms wat)
activistische
toezichhouders

4

Meet the Dutchman who cried foul on Europe's tracking technology

As European governments rushed to embrace technology to fight the coronavirus, a plainspoken Dutchman emerged as a thorn in their side. Aleid Wolfsen's message: Don't pretend your solutions are privacy-friendly. In a group that normally keeps disagreements quiet, Wolfsen stands out. A former politician and mayor of Utrecht who had no formal training in data protection when he took on his role in 2016, he has repeatedly been at odds with other watchdogs, most of whom do not share his political background.

The official in charge of Europe's grouping of privacy regulators was also keen to play down any disagreements. There is "no difference in the positions" of different privacy regulators and the "Dutch case was a specific case," Andrea Jelinek said, while a spokesperson for the group, the European Data Protection Board, added: *The legal concept of anonymization is not an absolute concept.* Europe's Data Protection Supervisor, who had OK'd the Commission's use of telecoms data to track the coronavirus, said: *"There is a difference between the technical impossibility of doing something to the very end, and something which we would call an effective anonymization."*

5

die de bescherming van persoonsgegevens zo goed mogelijk waarborgen. „Over die spoedwet hebben wij net advies uitgebracht aan het kabinet. Wij sluiten niet uit dat de analyse van die locatiedata op een privacy-vriendelijke manier kan, maar dan moet een strenge normen worden voldaan. Onze adviezen worden meestal opgevolgd, omdat wij een wet buiten werking kunnen stellen als de AVG wordt geschonden”, zegt Wolfsen.

Zorgen over de gevolgen van de coronacrisis leven breder. „Het grootschalig volgen van mensen die daar geen toestemming voor hebben gegeven, is door de AVG echt *not done* geworden. Dat lijkt met die locatiedata nu weer

6

art. 18
UAVG

*De Autoriteit persoonsgegevens kan in geval
van overtreding van [de regels uit] de
verordening door een overheidsinstantie of
een overheidsorgaan een bestuurlijke boete
opleggen van ten hoogste [20 miljoen euro]*

8

*betrokkenen, verwerkingsverantwoordelijken, verwerker, de functionaris
en de autoriteit persoonsgegevens*

DE SPELERS

9

de spelers

- *betrokkenen ('data subjects')*
de natuurlijke personen op wie de
persoonsgegevens betrekking hebben
- *verwerkingsverantwoordelijken*
degenen die doeleinden en middelen van de
verwerking bepalen
- *verwerkers*
verwerken persoonsgegevens ten behoeve van
de verwerkingsverantwoordelijken
- *functionaris voor gegevensbescherming (FG)*
interne toezichthouder
- *Autoriteit persoonsgegevens (AP)*
toezichhoudende autoriteit, bedoeld in artikel 51,
eerste lid, AVG

ASOPOS
DE VLIET

DAVILEX
LEDENADMINISTRATIE SOFTWARE

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

10

«verwerkingsverantwoordelijke»

- *de natuurlijke persoon, rechtspersoon, bestuurs-
orgaan, of ieder ander* — *gezamenlijke verantwoordelijkheid*
- *die/dat [...] alleen of tezamen
met anderen* — *hoe gedetailleerd omschreven?*
- *het doel en middelen van de
verwerking vaststeit*

art. 1(d) Wbp,
art. 4(7) AVG

*waarom vindt de verwerking plaats? en wie
heeft deze geïnitieerd?*

Oftewel: wie gaat erover...?

11

wie heeft zeggenschap..?

wie gaat over de bewaartermijnen of
beveiligingsniveau?

wie beslist over outsourcing of
programmatuur?

en wie over inzage- en verwijder- of
vergeetverzoeken?

met wie sluiten de betrokkenen een
overeenkomst?

wie moet er melden in geval van een
datalek?

12

*aan de hand van algemeen in het maatschappelijk
verkeer geldende maatstaven moeten worden gezien
aan welke natuurlijke persoon, rechtspersoon of
bestuursorgaan de betreffende verwerking moet
worden toegerekend*

*binnen de overheid zullen als verantwoordelijke te
kwalificeren zijn: de afzonderlijke **ministers** op
rijksniveau, **het college** van gedeputeerde staten en
de commissaris van de Koningin op provinciaal
niveau en **het college van B&W** en **de burgemeester**
op gemeentelijk niveau (MvT)*

*KST II 1997/98, 25892, nr. 3,
p. 57*

13

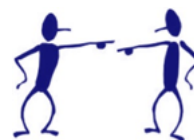
toerekening

Problemen doen zich voor als de juridische zeggenschap over de verwerking onvoldoende duidelijk is.

Betrokkenen mogen daarvan niet de dupe worden.

*Aan de hand van **in het maatschappelijk verkeer geldende maatstaven** moet [...] worden gezien aan welke natuurlijke persoon, rechtspersoon of bestuursorgaan de betreffende verwerking moet worden **toegerekend**.*

Kamerstukken II
97/98, nr. 3, p. 56

14

«verwerker»

- *degene die ten behoeve van de verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt,*
- *zonder aan zijn rechtstreeks gezag te zijn onderworpen*

*dus geen interne ICT-afdeling,
werknemer of iemand anders die deel
uitmaakt van de organisatie van de
verantwoordelijke*

*en onder de verantwoordelijkheid van
de verantwoordelijke*

art. 4(8) AVG

15

verwerkersovereenkomst

- ❑ *onderwerp en duur, aard en doel, van verwerking, soort persoonsgegevens, categorieën van betrokkenen, rechten en verplichtingen van verwerkingsverantwoordelijke;*
- ❑ *instructiebevoegdheid verwerkingsverantwoordelijke (schriftelijk)*
- ❑ *vertrouwelijkheid en beveiliging, vereisten m.b.t. sub-verwerkers*
- ❑ *medewerking t.b.v. voldoen aan rechten van betrokkenen*
- ❑ *accountability & audits*

16

de functionaris

functionaris voor de gegevensbescherming of "FG"

verplicht voor

- overheden
- regelmatige en stelselmatige observatie op grote schaal
- grootschalige verwerking van bijzondere gegevens

taken:

- informeren en adviseren over AVG-verplichtingen
- toezicht houden op de naleving van die verplichtingen
- adviseren over DPIA's
- contact onderhouden met Ap
- samenwerken met Ap

vereisten:

- professionele kwaliteiten en, in het bijzonder, zijn (haar) deskundigheid op het gebied van de wetgeving en praktijk inzake gegevensbescherming
- vermogen om zijn (haar) taken te vervullen

17

én een specialisatieopleiding

Vereniging Privacyrecht Advocaten (VPR-A)

toelatingseisen

- aantoonbaar diepgaande kennis van het privacyrecht

VPR-A specialisatieopleiding (45 PO)

- 2e editie 2020 en
- gerenommeerde docenten
- opdrachten

éérste specialisatievereniging

Vereniging Privacyrecht Advocaten (VPR-A)

toelatingseisen

- aantoonbaar diepgaande kennis van het privacyrecht
- ten minste vijf jaar als advocaat een praktijk hebben gevoerd die voor ten minste 50% uit privacyrecht bestaat met een minimum van 500 uren aan privacyrecht per jaar

18

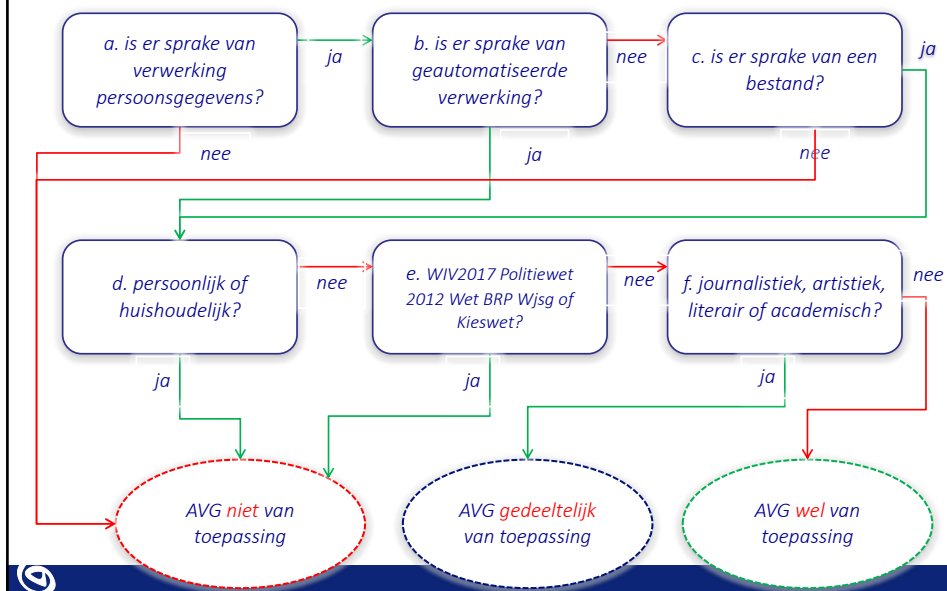
verwerking van persoonsgegevens, bestand, artistiek, literair journalistiek (en academisch), territoriale werking

HET SPEELVELD

19

het speelveld

20

verwerking van persoonsgegevens

21

22

Breyer

Zie ook:

- HvJEU 17 juni 2021, *Mircom*, C-597/19, ECLI:EU:C:2021:492, nr. 102
- HvJEU 26 april 2023, *GAR/EDPS*, T-557/20 ECLI:EU:T:2023:219
- HvJEU 9 november 2023, *Gesamtverband Autoteile-Handel/Scania*, C-319/22, ECLI:EU:C:2023:837

HvJEU 19 oktober 2016 C-582/14 ECLI:EU:C:2016:779

[E]en dynamisch IP-adres dat door een aanbieder van onlinemediadiensten wordt geregistreerd telkens als een persoon een website bezoekt die door deze aanbieder toegankelijk wordt gemaakt voor het publiek, ten aanzien van die aanbieder [vormt] een persoonsgegeven [..], wanneer hij beschikt over **wettige middelen waarmee hij de betrokken persoon kan identificeren aan de hand van extra informatie die bij de internetprovider van deze persoon berust.**

ISP

extra informatie vereist voor identificatie

website

dynamisch IP-adres

wettige middelen..?

23

fietsendepot

Rechtbank Den Haag 20 oktober 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:9590

7. [V]erweerder [heeft] aannemelijk gemaakt dat binnen de gemeente Den Haag géén IP-adressen worden vastgelegd, opgeslagen en gekoppeld aan personen. Er is dan ook geen sprake van directe of indirecte herleidbaarheid naar personen. Daartoe is van belang dat verweerder heeft toegelicht dat IP adressen indirect herleidbaar kunnen zijn tot een persoon, maar dat daarvoor middelen moeten worden ingezet om dit te kunnen vaststellen. Verweerder heeft daarbij aangegeven dat het **ondoenlijk qua tijd en mankracht** is om van alle burgers met wie gecommuniceerd wordt, de identificatie via een IP-adres te achterhalen. Daarbij is van belang dat de gemeente niet zelf over de gegevens om een koppeling te kunnen maken tussen een IP-adres en een burger beschikt, maar zijn er gegevens nodig van een Internet Service Provider. **Nu de verwerking een excessieve inspanning van verweerder vergt, waardoor het gevaar voor identificatie in de praktijk onbeduidend is, kan het IP adres niet beschouwd worden als persoonsgegevens.**

24

fietsdepot

ABRvS 13 juli 2022 ECLI:NL:RVS:2022:1993

5.3 [...] [D]e Afdeling [is] met de rechtbank van oordeel dat het college aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ~~de gemeente die IP-adressen niet worden opgeslagen~~ vastgelegd en gekoppeld aan personen en dat de gemeente zelf niet beschikt over de benodigde gegevens om een koppeling te kunnen maken tussen die IP-adressen en een burger. Een daadwerkelijk gevaar voor identificatie is onbeduidend.

25

26

Enschede: geen onevenredige inspanning (zegt AP...)

Bij [LEVERANCIER] is [...] de exacte locatie van de sensoren bekend en heeft men toegang tot het werkgeheugen en de software die draait op elke sensor. Tegelijk met een nieuwe detectie van een mobiel apparaat door een sensor is het bijvoorbeeld voor iemand van [LEVERANCIER] mogelijk om ter plaatse of via een camera waar te nemen welke persoon binnen het bereik van de sensor komt lopen. Vooral op stille momenten in de binnenstad leidt dit direct tot identificatie van de natuurlijke persoon. Ter controle kan de persoon worden gevraagd naar zijn/haar MAC-adres. Dezelfde manier van identificeren is mogelijk in geval van gepseudonimiseerde MAC-adressen en de bijbehorende locatiegegevens, omdat ook dan op het moment van detectie ter plaatse of via een camera de persoon in kwestie waargenomen kan worden

"alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt"...

27

kenteken

Hof A'dam
ECLI:NL:GHAMS:2016:146

Uitgaande van de definitie van artikel 1, onderdeel a, Wbp vormt een kentekengegeven voor de heffingsambtenaar in beginsel wel een persoonsgegeven, omdat hij via Cition de beschikking krijgt over onversleutelde kentekengegevens van voertuigen die binnen de Gemeente Amsterdam geparkeerd zijn en die door hem, na gegevensverstrekking door de RDW, aan een natuurlijk persoon kunnen worden gerelateerd.

30

nationaal wanbetalersregister

Rb A'dam 12 september
2014
ECLI:NL:RBAMS:2014:5938

[D]e naam en het kvk-nummer van [eiser] [kan] als de verwerking van persoonsgegevens [...] worden aangemerkt. [...] Met de (handels)naam en het kvk-nummer van de onderneming van [eiser] kan immers de voor- en achternaam van [eiser] eenvoudig worden achterhaald.

31

overledenen

Rb A'dam 11 december 2003 ECLI:NL:RBAMS:2003:AN9893

"De Wbp is slechts van toepassing op gegevens die betrekking hebben op identificeerbare natuurlijke personen die nog in leven zijn. Een identificeerbare persoon is blijkens de wetgeschiedenis een persoon wiens identiteit zonder onevenredige inspanning kan worden vastgesteld. Uit de enkele vermelding "overlevend kind" uit het gezin van haar wel op de website te vermelden vader kan haast onmogelijk -laat staan zonder onevenredige inspanning- worden afgeleid dat eiseres de dochter is van die in 1942 in Auschwitz vermoorde vader. Eiseres is dan ook geen identificeerbare persoon in de zin van de Wbp.

zie ook overw.
27 AVG

32

handmatige verwerking ('bestand')

- gestructureerd geheel van persoonsgegevens
- dat volgens bepaalde criteria toegankelijk is, en
- betrekking heeft op verschillende personen

onderlinge samenhang

- gemeenschappelijke bestemming of
- verzameling die in de praktijk als een geheel worden beschouwd, of
- vooraf aangebrachte structuur van de verzameling of raadpleeg-methodiek die samenhang brengt

Art. 4(6)
AVG

33

uitzonderingen

Art. 2(1) en
(2)c AVG

- verwerking t.b.v. persoonlijke of huishoudelijke doeleinden
- Politiewet, Wet basisregistratie personen, WIV2017

beperkte uitzondering
voor verwerkingen met
journalistieke, artistieke
of literaire doeleinden

Overw. 18. Tot persoonlijke of huishoudelijke activiteiten kunnen behoren het voeren van correspondentie of het houden van adresbestanden, het sociaal netwerken en online-activiteiten in de context van dergelijke activiteiten.

Deze verordening geldt wel voor verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die de middelen verschaffen voor de verwerking van persoonsgegevens voor dergelijke persoonlijke of huishoudelijke activiteiten.

34

het gebruik van een camerasysteem, dat door een natuurlijke persoon aan zijn gezinswoning werd bevestigd met als doel de eigendom, de veiligheid en het leven van de eigenaren van het huis te beschermen, maar ook *de openbare ruimte* in beeld brengt, en waarbij video-opnames van personen met behulp van opnameapparatuur doorlopend worden vastgelegd op bijvoorbeeld een harde schijf, wordt ... niet aangemerkt als de verwerking van persoonsgegevens die in activiteiten met uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke doeleinden wordt verricht.

HJEU 11 december
2014 C-212/13

 BELDEUR.NL

35

verwerkingsgrondslagen, verzamel- en verwerkingsdoelen, doelbinding, kwaliteit en beveiliging van gegevens, transparantie

SPELREGELS

36

rechtmatige verwerking

Art. 6(1) a-f
AVG.

verwerkingsgronden

- toestemming
- overeenkomst
- *wettelijke plicht*
- *vitaal belang*
- *taak van algemeen belang*
- *gerechtvaardigd belang*

Art. 5(1) b
AVG.

verzameldoel

- *welbepaald*
- *gerechtvaardigd*
- *én uitdrukkelijk omschreven*

doelbinding

- *verdere verwerking niet onverenigbaar met verzameldoel*

Art. 5(1) b
AVG.

Art. 5(1)e
AVG.

bewaren

- *niet langer dan nodig voor verzameldoel*

37

verwerkingsgrondslagen

art. 6.1 AVG

- a) *ondubbelzinnige toestemming (van de betrokkene)*
- b) *noodzakelijk voor de uitvoering van overeenkomst (met de betrokkene)*
- c) *noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke plicht (die op de verwerkingsverantwoordelijke rust)*
- d) *noodzakelijk om vitale belangen te beschermen*
- e) *noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang*
- f) *noodzakelijk voor behartiging van gerechtvaardigd belang, tenzij privacybelang van betrokkene prevaleert*

38

Art. 6(1), laatste
alineä, AVG

Art. 6, eerste lid,
onderdeel f, AVG

*De grondslag van het gerechtvaardigd
belang kan niet door overheidsinstanties
worden gebruikt voor de verwerking in het
kader van de uitoefening van hun taken*

*wél voor andere
verwerkingen...*

*En wél andere
grondslagen...(?)*

39

kan overheid gebruik maken van toestemming...?

Wij plaatsen een kanttekening bij de opmerking van de Afdeling advisering dat gegevensverwerking door de overheid uitsluitend kan worden gebaseerd op artikel 6, eerste lid, onderdelen c en e, AVG. Uiteraard zijn dit voor de overheid de meest voor de hand liggende rechtsgronden, maar de AVG sluit met betrekking tot de overheid uitsluitend het gerechtvaardigd belang (artikel 6,

eerste lid, onderdeel f) uit. *Het is dan ook niet bij voorbaat ondenkbaar dat onder omstandigheden, bij wijze van uitzondering en bij het ontbreken van een andere rechtsgrondslag, een gegevensverwerking door een overheidsinstantie plaatsvindt met uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.*

Kst. II 2017/18, 34851, nr. 4, p. 35

41

is die toestemming dan wel vrij gegeven...?

43) toestemming [mag] geen geldige rechtsgrond zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in een specifiek geval wanneer er sprake is van een *duidelijke wanverhouding* tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke, met name wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een overheidsinstantie is, *en dit* het onwaarschijnlijk maakt dat de toestemming in alle omstandigheden van die specifieke situatie vrijelijk is verleend.

de wanverhouding impliceert dat het dus dat het per definitie onwaarschijnlijk is dat de toestemming in vrijheid is gegeven (per definitie)

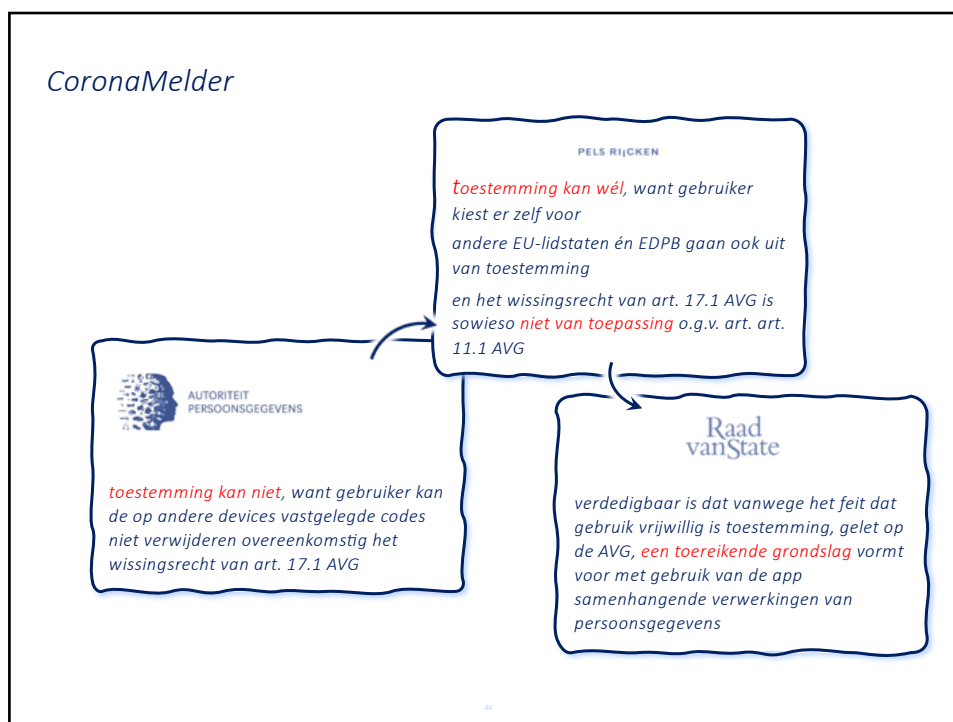
of:

als er een wanverhouding is én als het daardoor onwaarschijnlijk is dat de toestemming in vrijheid is gegeven (toets)

42

43

44

Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden
Jaargang 2020

374
Wet van 6 oktober 2020, houdende tijdelijke bepalingen in verband met de inzet van een notificatieapplicatie bij de bestrijding van de epidemie van covid-19 en waarborgen ter voorkoming van misbruik daarvan (Tijdelijke wet covid-19)

notificatieapplicatie

taak van algemeen belang (e-grond)

art. 6d
Wpg

1. In het kader van de taak van Onze Minister, bedoeld in artikel 3, eerste lid en artikel 7, eerste lid, en voorts ter ondersteuning van de bron- en contactopsporing, bedoeld in artikel 6, eerste lid, onder c, ter bestrijding van de epidemie van covid-19, veroorzaakt door het virus SARS-CoV-2 kan een notificatieapplicatie worden ingezet waarmee vroegtijdig zicht kan worden verkregen op een mogelijke infectie met dat virus door bij te houden welke gebruikers in elkaars nabijheid zijn geweest en hen in voorkomende gevallen te waarschuwen over een mogelijke infectie met het virus. Voor zover noodzakelijk kunnen Onze Minister en de gemeentelijke gezondheidsdiensten bij het beheer en de toepassing van deze notificatieapplicatie persoonsgegevens verwerken, waaronder persoonsgegevens over de gezondheid als bedoeld in artikel 1 van de Algemene verordening gegevensbescherming.

duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar!

47

de Volkskrant

INTERVIEW ALEID WOLFSEN

Aleid Wolfsen, voorzitter van de privacywaakhond, over de corona-app: 'De belofte van Google en Apple is te mager'

De veelbesproken app CoronaMelder werd op de eerste dag al ruim 430.000 keer gedownload. Maar wat de Autoriteit Persoonsgegevens betreft is er nog veel mis met de privacy. Voorzitter Aleid Wolfsen maakt zich zorgen.

Laurens Verhagen 18 augustus 2020, 18:09

app tijdenlijk is en door niemand verplicht kan worden, ook niet door bijvoorbeeld horeca of werkgevers.

De door de minister geraadpleegde landsadvocaat is nogal kritisch op uw advies. Zo zou u weinig aandacht hebben voor de buitengewone omstandigheden die de app noodzakelijk maken. Wat vindt u van die kritiek?

'Die zit op de grens van het ongepaste. Over de ernst van corona bestaat bij ons geen enkele twijfel, maar: juist in tijden van crises moet je kritisch blijven en helder nadenken. De Nederlandse burger moet zeker weten dat niemand bij zijn persoonlijke gegevens kan komen, ook al is de app vrijwillig.'

Uw critici zeggen dat de app door deze harde opstelling vertraging kan oplopen

'Dat is echt onzin. Die appathen met de eerste ideeën voor de app

48

taak van algemeen belang

Art. 6, derde
lid Avg

taak van algemeen belang

Het doel van de verwerking [...] is met betrekking tot de in lid 1, punt e), bedoelde verwerking noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend.

Die rechtsgrond kan specifieke bepalingen bevatten om de toepassing van de regels van deze verordening aan te passen, met inbegrip van de algemene voorwaarden inzake de rechtmatigheid van verwerking door de verwerkingsverantwoordelijke; de types verwerkte gegevens; de betrokkenen; de entiteiten waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;

50

wetmatigheid van bestuur (legaliteitsbeginsel)

ieder overheidsoptreden moet zijn
gebaseerd op een wet in formele zin

Kortmann, Constitutioneel recht, Deventer 2005, p. 52,
329-330

burger mag alles, tenzij dat
is **verboden**
overheid mag niks tenzij bij
wet **toegestaan**

51

proportionaliteit & subsidiariteit

privacyinbreuk niet onevenredig in verhouding tot belang waarvoor gegevens worden verwerkt

Art. 5(1)a, 6(1)
b-f AVG

belang kan niet op andere, minder belastende wijze worden gerealiseerd

54

verwerkingsverbod voor «bijzondere gegevens»

- levensovertuiging of godsdienst
- politieke gezindheid
- lidmaatschap vakbond
- ras, etniciteit
- seksuele leven
- gezondheid
- biometrische ID-gegevens
- genetische gegevens

Art. 9
AVG

Art. 22-31
UAVG

BSN

- strafrechtelijke gegevens

Art. 10
AVG

Art. 32-33
UAVG

verwerking bijzondere gegevens verboden, tenzij...

- **specifieke** uitzonderingen: door bepaalde verwerkers en voor bepaalde doeleinden
- **algemene** uitzonderingen: met uitdrukkelijke toestemming, duidelijke openbaar gemaakt door betrokkene, (enz.),
- enz...

56

vraagstukken

- gegevens betreffende ras of etniciteit
- gegevens betreffende gezondheid
- biometrische ID-gegevens
- etc.

- foto's, video-opnames
- nationaliteit

- leeftijd, geboortedatum
- gewicht, lengte

- toetsaanslagen
- stemgeluid
- foto..?

Overw. 51 AVG: foto's vallen alleen onder de definitie van biometrische gegevens wanneer zij worden verwerkt met behulp van bepaalde technische middelen die de unieke identificatie of authenticatie van een natuurlijke persoon mogelijk maken.

57

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija

hoge commissie voor de voorkoming van belangenconflicten in de openbare dienst

HJEU 1 augustus 2022,
C-184/20,
ECLI:EU:C:2022:601

Feiten

in een openbaar register worden gegevens van ambtenaren *én hun echtgenoten* of partners vastgelegd

Rechtsvraag

is er sprake van bijzondere gegevens als het gaat om gegevens die *indirect* seksuele gerichtheid (politieke opvattingen etc.) van iemand kunnen onthullen..?

Uitgangspunt

ruime uitleg van het begrip «bijzondere gegevens»

- vanwege contextuele analyse van het begrip «gezondheidsgegevens» (art. 4(15) Avg)
- door richtlijn (overw. 10) en verordening (overw. 4 en 10) beoogd hoog beschermingsniveau

Antwoord: ja

128 [...] [D]e publicatie van persoonsgegevens die indirect de seksuele gerichtheid van een natuurlijke persoon kunnen onthullen [...] [vormt] een verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens

58

toezichthouders in Spanje en Denemarken over Grindr

AEPD 17 January 2022 Datatilsynet (Denmark) 21 September 2021

Grindr did not process any special categories of personal data [...] because it does not directly collect information regarding a person's sexual orientation, and that the platform does not even have a field to specify this information on a user's profile. [...]

AEPD accepted that Grindr's denial that use of the application would reveal any specific sexual orientation due to the fact that the platform is open to all sexual orientations and gender identities, and in Grindr's own words, including heterosexuals "out of curiosity or to find a broader expression of self or to interact with other users".

Datatilsynet held that processing information about a data subject's sex life or sexual orientation involved the processing of special categories of personal data, regardless of whether the data subject explicitly revealed their sexual orientation.

Additionally, the DPA highlighted the company's role as a controller for any personal data revealed in a data subject's "biography" on the website. Datatilsynet also emphasized that the company's privacy policy mentioned processing of personal data regarding sexual orientation. Datatilsynet therefore concluded that the controller processed special categories of personal data.

59

AP over een glas bier

Rapport definitieve bevindingen november 2015 (Uniper)

[H]et feit dat iemand onder invloed is [zegt] iets over de gezondheid van die persoon op dat moment, ongeacht de context, namelijk dat deze persoon op dat moment zowel geestelijk als lichamelijk niet goed functioneert (het evenwichtsgevoel en beoordelingsvermogen is verslechterd, er is sprake van tunnelzicht, etc). Dit betekent niet perse dat deze persoon ziek is, maar zegt wel iets over zijn huidige geestelijke en lichamelijke gezondheid.

dus niet één glas bier maar wel drie of meer..(?)

60

EDPB over videocameratoezicht

EDPB Richtsnoeren
3/2019 29 januari
2020

62. Videobewakingssystemen verzamelen meestal enorme hoeveelheden persoonsgegevens die informatie van zeer persoonlijke aard aan het licht kunnen brengen, inclusief bijzondere categorieën van persoonsgegevens. Daarbij kan uit schijnbaar insignificante gegevens die oorspronkelijk met videocamera's werden verzameld, informatie worden afgeleid waarmee een ander doel wordt nagestreefd (bv. om een beeld te krijgen van iemands gewoonten).

Videobewaking wordt echter niet altijd als verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens aangemerkt. Als de videobeelden echter worden verwerkt om daaruit bijzondere categorieën gegevens af te leiden, is artikel 9 van toepassing.

61

Bij een verzoek om legitimatie en eventueel een 'kopietje paspoort' is met name het begrip 'ras' van belang. Dit begrip moet ruim worden uitgelegd en omvat zowel iemands nationaliteit als kenmerken waaruit zijn of haar etnische afkomst kan worden afgeleid, zoals bij een pasfoto. [voetnoot: ECLI:NL:HR:2010:BK6331] Daarom mag een pasfoto niet zomaar worden gekopieerd. De Wbp bevat een (limitatief) aantal uitzonderingen op het verbod op het gebruik van deze gegevens, waaronder het gebruik van een pasfoto als dat voor de identificatie van een persoon onvermijdelijk is.

Cbp Beleidsregels
kopietje paspoort
juli 2012

AP Beleidsregels
cameratoezicht
januari 2016

De Autoriteit Persoonsgegevens [beschouwt] camerabeelden van een persoon thans, ook om **opportuniteitsredenen**, niet als bijzondere persoonsgegevens als:

- het doeleinde van de verwerking **niet gericht is op het verwerken van bijzondere persoonsgegevens** dan wel op het onderscheid maken op grond van een bijzonder persoonsgegeven
- het voor de verantwoordelijke redelijkerwijs **niet voorzienbaar** is dat de verwerking zal leiden tot het maken van onderscheid op grond van een bijzonder persoonsgegeven, en
- de verwerking van die bijzondere persoonsgegevens **onvermijdelijk** is bij die verwerking.

62

transparantie en rechten van betrokkenen

rechten van betrokkenen

- inzage
- verbetering
- verzet
- vergeten worden
- gegevensoverdraagbaarheid

verplichtingen voor verantwoordelijken

- informeren
- voldoen aan inzageverzoeken enz.

Art. 40-41
UAVG

Art. 13, 14
en 23 AVG

uitzondering op informatieplicht als...

verkrijgen of verstrekken van de gegevens uitdrukkelijk is voorgeschreven bij [...] lidstatelijk recht [...] dat voorziet in passende maatregelen om de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen

uitzonderingen: informatieplichten, rechten betrokkenen, datalekken

- staatsveiligheid, gewichtige financiële en economische belangen van de staat
- voorkoming opsporing vervolging strafbare feiten
- rechten en vrijheden van derden (incl. verantwoordelijke)

63

rechtsbescherming

Art. 34 UAVG

binnen een maand, maar kan zo nodig worden verlengd met twee maanden

inzage- of verwijderingsverzoek, etc.

Een schriftelijke beslissing op een verzoek als bedoeld in de artikelen 15 tot en met 22 van de verordening wordt genomen binnen de in artikel 12, derde lid, van de verordening genoemde termijnen en geldt, voor zover deze is genomen door een bestuursorgaan, als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.

bezwaar- en beroep binnen zes weken

64

meldplicht datalekken

Art. 33-34
AVG

Melding bij toezichthouder

tenzij het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk in verband met persoonsgegevens een risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen

Melding bij betrokkene

waarschijnlijk een hoog risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen

Wie?

verwerkings-
verantwoordelijke

Wat?

inbreuk op beveiliging
van persoonsgegevens

Wanneer?

onverwijld d.w.z. binnen 72 uur na bekend worden van het datalek

Hoe?

Meldloket Datalekken (AP)
zo-mogelijk individueel

65

66

Rb DHG 31 maart 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:3090
[Haga heeft] ten tijde van belang **wel maatregelen** [...] **genomen** om te voorkomen dat persoonsgegevens in het digitale patiëntendossier worden ingezien door onbevoegde medewerkers, zoals onder meer de invoering van een **extra waarschuwing** die in beeld komt als een medewerker een dossier opent, de verplichtstelling van een **e-learningcursus** voor alle medewerkers die toegang hebben tot het elektronische patiëntendossier, de aanscherping van de **arbeidsovereenkomsten** en het waar mogelijk aanscherpen van **autorisaties**.

67

Het Parool
Datalek KvK: privéadressen van Kamerleden gelekt
De Kamer van Koophandel (KvK) heeft de van zo'n 1.800 mensen gelekt, waaronder Kamerleden van D66, GroenLinks en Bij1. Privéadressen zijn opgevraagd door een advocaat die nog toegang had tot deze gegevens, meldt *RTL Nieuws*.
Het Parool 24 augustus 2021, 12:20

de Volkskrant
Privégegevens 1.800 Kamerleden en bestuurders op straat door datalek KvK
Zo'n 1.800 privéadressen van politici en bestuurders van politieke organisaties zijn mogelijk in verkeerde handen gevallen. Dat heeft de Kamer van Koophandel (KvK) dinsdag bekendgemaakt. Een oud-advocaat had toegang tot deze algehele persoonsgegevens in het Handelsregister, terwijl hij daartoe niet (meer) bevoegd was. Meerdere Kamerleden willen een debat over dit datalek.
Yvonne Huls 24 augustus 2021, 15:05

Oud-advocaat onder vuur na datalek KvK, privéadressen van Kamerleden op straat
Door een fout van de Kamer van Koophandel (KvK) zijn privéadressen van 1.800 bestuurders van verschillende organisaties gelekt aan advocaat. De instantie vraagt de gedupeerden het te melden als ongewone activiteiten zijn rond hun woning, staat in een brief die op sociale media circuleert.
Schoonhoven OverijsselBinnenlandredactie 24-08-21, 10:56 Laatste update: 24-08-21, 13:12

68

data protection impact
assessment (DPIA)

dat wil zeggen:

*beoordeling van het effect van de beoogde
verwerkingsactiviteiten op de bescherming
van persoonsgegevens*

- geautomatiseerde besluitvorming incl. profilering
- grootschalige verwerking bijzondere gegevens
- stelselmatige grootschalige monitoring openbaar toegankelijke ruimten

verplicht voor verwerking met een **hoog risico** voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen

gegevensbeschermingseffectbeoordeling

Art. 35
AVG

Model DPIA Rijksdienst

Versie

Datum	19 november 2021
Status	Definitief
Contact	Ministerie van BZK, B&O - team: policy

DEEL 2 - PROCEDURE		4
Wat is een DFA?	5	
In welke gevallen is een DFA verplicht?	6	
Waarom een DFA uitvoeren?	9	
Wat is verantwoordelijk voor het uitvoeren van een DFA?	10	
Wat moet er gebeuren als er geen DFA wordt uitgevoerd?	11	
Wat verantwoord is de uitkomst van een DFA?	12	
Wat inhoudt een DFA's zijn tot andere instrumenten	13	
DEEL 2 - Model DFA Rijksdienst		19
DEEL 3 - Toediening		23
Voorstel	24	
Persoonsgegevens	25	
Verwerkingswijze	33	
Verwerkingsdoelstellingen	35	
Betrokken partijen	37	
Betrokken persoonsgegevens	42	
Verwerkingsacties	43	
Taakplan en methoden van gegevensverwerking	44	
Beveiligingsmaatregelen kader	45	
Beveiligingsmaatregelen	46	
Rechtsgrond	53	
Bijzondere persoonsgegevens	55	
Doeftinding	57	
Doelzake en evenredigheid	58	
Rechtszake voor betrokkenen	65	
Maatregelen	69	

Voorbeeld voor rapportagemodel

Categorie bestanddelen	Categorie aarddelen gegevens	Personen- gegevens	Type aanvoeringsgegevens (grenzen, aanvoersnel- heid, etc.)	Bron
Medewerker	Naam			
Medewerker	Contact- gegevens			
Medewerker	Demografische gegevens			
Medewerker	Financiële gegevens			
Medewerker	Overige gegevens gegevens			

Voorbeeld stroomschema opgezet

```

graph LR
    Medewerker[Medewerker] --> Contactgegevens[Contactgegevens]
    Medewerker --> Demografische[Demografische gegevens]
    Medewerker --> Financiële[Financiële gegevens]
    Medewerker --> Overige[Overige gegevens]
    Contactgegevens --> Bron[Bron]
    Demografische --> Bron
    Financiële --> Bron
    Overige --> Bron
  
```

Gegevensverwerkingen

Geef alle gegevensverwerkingen
worden verwerkt per gegevens
van de gegevensverwerkingen

Onder verwerking van persoonsgegevens wordt verstaan het geheel van bewerkingen met het gebruik waarvan bedoeld is, dat de bewerking wordt verricht.

Denk hierbij aan: het verzamelen, bijwerken of wijzigen, sorteren van doorzending, verspreiden of combineren, afschermen, waarden, het begrip omvat het doormaakt, vanaf het moment vernietigen.

Het is ten zeerste aan te raden gegevensverwerkingen voor te bij de beschrijvingen van de g opgenomen in het register van

¹¹ Artikel 4, tweede onderdeel, WvJ en gvt.

Voorbeeld stroomschema opgenomen in rapportagemodel

Dit stroomschema is hierin opgenomen als voorbeeld ter illustratie hoe een simpel stroomschema van een proces met persoonsgegevens eruit kan zien. Gebruik dit voorbeeld alleen wanneer niet een eigen stroomschema wordt gemaakt.

Voorbeeld voor rapportagemodel

Gebruiksverwerking	Persoonsgegevens
Verzoek om informatie	Naam, Contactgegevens, RZNI nummer, IP-adres, MAC-adres
Betaling/transactie	Naam, Contactgegevens, Demografische gegevens, Financiële gegevens, RZNI-nummer, IP-adres, MAC-adres

Verwerkingsdoelstellingen

Beschrijf de doelzinnen van de gegevensverwerkingen.

Verwerkingsdoelenden

Bescrief de doeleinden van de gegevensverwerkingen

De privacywetgeving heeft als beginsel dat persoonsgegevens enkel voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden mogen worden verzameld.¹² De vaststelling van de verwerkingsdoeleinden is een noodzakelijke voorwaarde om te kunnen beoordelen of de gegevensverwerkingen rechtmatig zijn (zonder B) en om vast te stellen welke maatregelen getroffen dienen te worden om de risico's (zonder C) te voorkomen of te verkleinen (zonder D). Omschrijf daarom per gegevensverwerking de verwerkingsdoeleinden zo specifiek mogelijk.

Het is aan te raden om de voorbeeldtabel te gebruiken voor het beschrijven van de verwerkingsdoeleinden. Met de tabel kan per categorie persoonsgegevens worden aangegeven wat het verwerkingsdoeleinde is.

¹² Artikel 5, Absatz 1d, erster Satz; Artikel 4, Absatz 1d, erster Satz, Richtlinie.

@zwnne

vragen?

g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl

